

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до
Закону України «Про судоустрій і статус суддів»
у зв'язку з прийняттям Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій
кримінальних правопорушень»
(реєстр. № 2484 від 21 листопада 2019 року)**

За дорученням Голови Верховної Ради України від 25 листопада 2019 року Комітет Верховної Ради України з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 05 лютого 2020 року (протокол № 20) проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (реєстр. № 2484 від 21 листопада 2019 року), поданий Кабінетом Міністрів України (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту його метою є приведення Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у відповідність із Законом України від 22 листопада 2018 року № 2617-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень».

Для досягнення зазначеної мети Урядом пропонується внести зміни до статей 36, 46, 49, 124 та 145 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якими слово «злочину» замінити словами «кримінального правопорушення».

Розглядаючи Законопроект, Комітет з питань правової політики виходить з такого.

Відповідно до частини першої статті 12 Кримінального кодексу України в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (який набере чинності

01 липня 2020 року) кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини.

В той же час, частинами першою, шостою статті 111 Конституції України передбачено, що Президент України може бути усунений з поста Верховною Радою України в порядку імпічменту у разі вчинення ним державної зради або іншого злочину. Рішення про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту приймається Верховною Радою України не менш як трьома четвертими від її конституційного складу після перевірки справи Конституційним Судом України і отримання його висновку щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про імпічмент та отримання висновку Верховного Суду про те, що діяння, в яких звинувачується Президент України, містять ознаки державної зради або іншого злочину.

Крім того, згідно з частинами третьою, четвертою, сьомою статті 126 Основного Закону України без згоди Вищої ради правосуддя суддю не може бути затримано або утримувано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку судом, за винятком затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину. Суддю не може бути притягнуто до відповідальності за ухвалене ним судові рішення, за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку. Повноваження судді припиняються у разі, зокрема, набрання законної сили обвинувальним вироком щодо судді за вчинення ним злочину.

Таким чином, члени Комітету звертають увагу на те, що Законопроектом пропонується розширити перелік діянь (дій чи бездіяльності), за вчинення яких Президент України може бути усунений з поста Верховною Радою України в порядку імпічменту, а також підстав для затримання або утримування під вартою чи арештом судді без згоди Вищої ради правосуддя, підстав припинення повноважень судді.

Тобто прийняття Законопроекту призведе до виникнення колізії між Конституцією України та Законом України «Про судоустрій і статус суддів», що, в свою чергу, є порушенням принципу правової визначеності.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило до Законопроекту окремі зауваження, зокрема, щодо його суперечності положенням частин першої, шостої статті 111 та частини четвертої статті 126 Конституції України і дійшло висновку, що за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно відхилити (висновок від 20 січня 2020 року № 16/3-47/2484(13258)).

Відповідно до висновку Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики у Законопроекті не виявлено корупціогенних факторів (висновок Комітету від 17 січня 2020 року № 04-12/17-1355(11515)).

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету прийняв рішення, що Законопроект не матиме впливу на показники бюджету (рішення Комітету від 17 січня 2020 року № 04-13/8-102(11368)).

Вища рада правосуддя не підтримує прийняття Законопроекту, оскільки він, на її думку, не узгоджується із принципами і нормами

Конституції України (консультативний висновок від 14 січня 2020 року № 51/0/15-20).

На підставі викладеного, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Визнати проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (реєстр. № 2484 від 21 листопада 2019 року), поданий Кабінетом Міністрів України, таким, що суперечить положенням Конституції України.

2. Рекомендувати Голові Верховної Ради України повернути Законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Голова Комітету

 А.Є. КОСТІН